

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenčni nedelje in praznina. — Inserati do 20 potit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati potit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inosmestvo Din 25.— Rokopis se ne vrata.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNEVTO
LJUBLJANA, Krafčeva ulica 8, tel. 5
Telefon: 21-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Predstavništvo: MARIBOR, Grajski trg 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, tel. 26 — CELJE, cejljsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 86; predstavništvo uprave: Kocenova ul. 2, telefon 8190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101 — SLOVENJ GRADEC, Sloškiški trg 8 — Poštna brzalnica v Ljubljani št. 10.251.

V Solnogradu sestavlajo nov zemljevid južnovzhodne Evrope

V cilju točne razmejitve interesnih področij bi želela Nemčija doseči tudi popolno preureditev državnih edinic — Slovaška naj bi se pridružila Madžarski, Podkarpatska Rusija pa Sovjetski uniji — Rumunija naj bi odstopila del Transilvanije Madžarski, Dobrudža pa Bolgariji, nakar naj bi se osnoval nov južnovzhodni blok

Rim, 26. jul. e. (U.P.). Gleda na razgovore v Solnogradu zaključujejo v rimskih novinarskih krogih, da želi Nemčija rešiti vprašanja, ki bodo na dnevnem redu, v zadovoljstvo vseh zainteresiranih strani.

V rimskih političnih krogih prevladuje vtis, da niti Nemčija, niti Italija ne želite, da bi se Rumunija preveč zmanjšala in oslabila. V teh krogih govore o nekih kombinacijah, da bi se ostvaril kompromis med Rumunijo in Madžarsko. Madžarska bi dobila določen pas današnje Slovaške. Razpravljiva se pa tudi o možnosti zedinjenja Slovaške in Madžarske tako, da bi Slovaška imela v okviru Madžarske popolno avtonomijo.

S tem bi se začela ustvarjati tudi nujna potreba vse Evrope, da se kar največ držav združi v večje življenja zmožne skupnosti. Kompromis med Madžarsko in Rumunijo pa bi bil mogoč samo pod pogojem, da bi Rumunija odstopila južni del Dobrudže Bolgariji.

V rimskih političnih krogih poudarjajo, da se vidi izredno zanimanje, ki ga kaže zdaj Nemčija in Italija za Bolgarijo. Posledica tega zanimanja je lahko, da Bolgarija avtomatično pride v okvir interesne skupnosti Nemčije in Italije.

V italijanskem tisku je včeraj vzbudil pozornost dopis iz Berlina o interesnih sferah v Podunaju in na Balkanu. »Deutsche Allgemeine Zeitung« je gleda tega obširno pisala in italijanski listi so citirali izvajanja tega lista. List piše, da je razvoj dogodkov v Evropi napravil aktualno vprašanje o razmejitvi interesnih sfer med Sovjetsko zvezo in Italijo. Interesna sfera med Nemčijo in Sov. zvezo in sicer na meji, kjer se ti dve državi dotikata, je bila že pre določena, ni pa bila določena razmejitev interesnih sfer v Podunaju in na Balkanu. Po premirju s Francijo in po zlomu francoske armade sta Nemčija in Italija v stanju, da uredita razmejitev interesnih sfer tudi v jugovzhodni Evropi. Ta akcija je bila pred zlomom Francije iz strateških in vojaških razlogov odložena. Zdaj je čas za akcijo v tem smislu, kajti francoski ali angleški vpliv na tem področju je zdaj onemogočen in urediti je treba odnosaje med državami na tem področju ter odnosaje teh držav do Nemčije in Italije.

V rimskih političnih krogih menijo, da so pogledi Italije in Nemčije glede balkanskega v podunavskega področja popolnoma določeni. V nekaterih krogih v Rimu so prepričani, da že obstoja razmejitev interesnih sfer med Sovjetsko zvezo in Italijo in misijo, da sedanja akcija Rima in Berlina na evropskem jugovzhodu ni v zvezi z vprašanjem odnosajev med Italijo in Sovjetsko zvezo.

Železna garda proti vsaki okrnitvi rumunskega ozemlja

Bukarešta, 26. jul. j. (Ass. Press). Posebno odposlanstvo Železne garde se je včeraj zglašilo na rumunskem dvoru ter je izročilo kralju Karlu spomenico, v kateri se zavzemajo proti temu, da bi Rumunija odstopila le košček svojega ozemlja. Železna garda v spomenici navaja, da je rumunski narod raje pripravljen boriti se, kar pa odstopiti svoja ozemlja bodisi Madžarski, bodisi Bolgariji.

Bojazen v Bukarešti

Bukarešta, 26. jul. e. (Radar). Potovanje predsednika vlade Giguera in zunanjega ministra Manolescu v Solnograd je še vedno predmet največjega zanimanja v rumunskih političnih krogih. Po razgovorih z zunanjim ministrom Ribbentropom bo rumunski državnik verjetno sprejel kancler Hitler, nakar bosta Giguert in Manolescu odpotovala v Rim, kamor bosta dospela v soboto ponoči. Že v nedeljo ali najkasneje v pondeljek bosta konferirala z italijanskim zunanjim ministrom Cianom, nakar ju bo sprejel tudi predsednik vlade Mussolini. V rumunskih političnih krogih je v krogih, ki so blizu zunanjemu ministrovstvu, pravijo, da bosta rumunski državnik mogla v Rimu predložiti obilen dokazni material o tem, da ima Rumunija pravico do Erdelja in Banata ter bosta lahko predlagala, da Madžarska prenehata s svojimi pretiranimi revisionističnimi zahtevami.

Vprašanje Dobrudže

Sofija, 26. jul. e. V poučenih krogih izjavljajo, da se vprašanje Dobrudže ne more rešiti v nekaj dneh. Poudarjajo pa, da bosta Bolgarija in Rumunija po razgovorih v Solnogradu proučili vsa teritorialna, etnografska, geografska in druga vprašanja, ki so v zvezi s problemom odstopitve južne Dobrudže Bolgariji. Še po tem pripravljalnih delih se bodo lahko načeli razgovori o dejanski priključitvi Dobrudže k Bolgariji.

Anglija odobrava bolgarske zahteve

London, 26. julija e. (Reuter) V dobro obveščenih krogih trdi, da je angleška vlada sporila bolgarski vladi, da odobrava njene zahteve glede povrnitve južne Dobrudže. Anglija pa ni mogla odkrito podpreti te bolgarske zahteve zaradi garancij,

Podkarpatsko Rusijo dobi Sovjetska unija

Madžarska bo dobila odškodnino z odstopitvijo dela dosedanjega rumunskega ozemlja

Bukarešta, 26. jul. e. (Ass. Press). Včeraj so rumunske oblasti izdale nove ukrepe v Erdelju, zlasti v obmernih krajih in sicer zaradi cedalje bolj zivahnih kampanj, ki zahteva, da dobri Erdelj avtonomijo in da se za vsako ceno mora preprečiti

ki jih je dala Rumuniji. Zdaj se ji pa na to ni treba več ozirati, ker je Rumunija angleške garancije odklonila. Anglija je pa tudi že prej kot porok za rumunske meje vendarje preko Turčije stalno svetovala Rumuniji, naj ustreže bolgarskim zahtevam.

Odhod bolgarskih državnikov v Nemčijo

Sofija, 26. julija e. (BTA). V zadnjem trenutku se je izpremenil načrt glede potovanja predsednika vlade Filova v zunanjega ministra Popova v Nemčijo. Državnika ne bosta odpotovala z ekspresom, temveč danes ob 11. z letalom.

Izgon tujev v Rumuniji

Bukarešta, 26. jul. j. (TOP). Po današnjem jutranjem poročilu rumunskega radiosa so rumunska oblasta odredila izgon 20 tujih državljanov, iz večine Francozov, ki morajo v roku 24 ur zapustiti rumunsko ozemlje. Izgon se smatra kot posledica raznih sabotažnih dejanj. Med izgnanci je več vodilnih uradnikov raznih rumunskih petroleskih družb, med njimi tudi generalni ravnatelj »Concordie«, enega največjih podjetij svoje vrste.

Izdatna podpora Amerike Angliji

Ob sodelovanju angleškega kapitala bo tako povečana proizvodnja letal, da bo lahko dobivala Anglia mesečno najmanj 3000 aparativ — Onemogočen izvoz petroleja in drugih sirovin za nasprotnike Anglije

Bukarešta, 26. jul. e. (Ass. Press). Včeraj so rumunske oblasti izdale nove ukrepe v Erdelju, zlasti v obmernih krajih in sicer zaradi cedalje bolj zivahnih kampanj, ki zahteva, da dobri Erdelj avtonomijo in da se za vsako ceno mora preprečiti

izločitev Erdelja iz rumunskih meja. Rumunske oblasti skušajo z raznim ukrepi to kampanjo kanalizirati. Rumunski politični krogovi ne posvečajo velike pozornosti samo razgovorom v Solnogradu, temveč tudi vprašanju o stališču, ki ga bo zavzel

Sovjetska zveza do sklepov v Solnogradu.

Imenovanje bivšega zunanjega ministra Gafanca za rumunskega poslanika v Moskvi se spravlja v zvezo s sedanjo veliko diplomatsko delavnostjo Nemčije. V političnih krogih menijo, da Rusija ne bo direktno podpirala te ali druge strani, obstoja pa možnost, da se bodo v Solnogradu razgovarjali tudi o odstopitvi Podkarpatske Ukrajine, katero naj bi dobila Rusija, Madžarska pa naj bi dobila za odškodnino določeno ozemlje v Erdelju. Glede tega problema je baje že dosezen sporazum med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo.

Zelo značilno za sedanjih položaj v jugovzhodnem področju pa je, pravijo v rumunskih političnih krogih, da je Nemčija spremnila svoj načrt za rešitev spornih vprašanj v jugovzhodni Evropi v tem smislu, da je začela ta vprašanja že sedaj reševati, dočim je bilo znano, da je hotela te zadeve urediti še po končani vojni. Sicer so pa v Bukarešti pripravljeni, da sklepi s solnogaške konference ne bodo izvedeni takoj, temveč še postopno s pogajanjem in medsebojnim sporazumevanjem prizadetih držav.

Turčija na straži

Cagliari, 26. julija e (ATA). V merodajnih krogih poudarjajo, da Turčija nima nobenih posebnih namenov z vpoklicem vojaških obveznikov treh letnikov, kar se lahko sklepajo tudi po tem, da je predsednik republike in večina članov vlade na oddihu. Vpoklic nadaljnjih treh letnikov na vežbe spada v okvir splošnih priprav za vsako eventualnost. V Turčiji vlada polni mir in od tod ve preti nikam nevarenost. Na evropskem področju Turčije je zbranih sedaj okrog 20 divizij. Glede pogajanj v Solnogradu pravijo v posluženih krogih, da je treba tem razgovorom prispisovati velik pomen. V političnih krogih pa govore tudi o možnosti »gativnih posledic, ki bi jih mogli miutskih križ posledic, ki bi jih mogli imeti sklepi na konferenci v Solnogradu za Turčijo.

kontinenta bo minister za blokado objavil na prihodnji seji spodnje zbornice.

Osnovanje obrambnega sveta v Mehiki

Mexico City, 26. jul. j. (A.R.). Mehiki zvezni kongres, ki se je sestal včeraj zvezčer, je pričel kot glavno točko zasedanja obravnavati zakon o uredbi splošne javne delovne službe in pa zakon o osnovanju vrhovnega nacionalnega obrambnega sveta.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Načrti so bili predlagani včeraj v zvečnjih kongresnih državah.

Kako si zamišljajo Nemci nov gospodarski red v Evropi

Izjava nemškega gospodar. ministra dr. Funka o nemškem načrtu za gospodarsko in politično ureditev Evrope

Berlin, 26. julij. (DNB). Minister za gospodarstvo Funk je dal obširnejšo izjavbo predstavnikom tujega in domačega tiska o nemškem načrtu za gospodarsko ureditev Evrope. Naglasil je, da bo novi evropski gospodarski red zgrajen na naravnih dejstvijih. Brez dvoma bo vojna imela občutne posledice za vse svetovno gospodarstvo. Nemčija bo sodelovala z Italijo in to najožje. Zdržale se bodo gospodarske sile obeh držav pri obnovi Evrope. Po zmagi se bodo uporabljale metode, ki so Nemčiji zagotovile velike gospodarske uspešne pred vojno ter za časa vojne. Prisodno je, da ne obstaja namen uvesti ponovno režim svobodne konkurenčne. Gleda valutnega vprašanja je Funk izjavil, da se bo resilo v okvirju pametne delitve dela, pri čemer se bo gledalo na gospodarstva vseh evropskih narodov. To ni samo tehnično vprašanje. Nemška marka bo vsekakor dominantna valuta Evrope. Ogorčeno zvišanje moči Nemčije bo imelo za posledico ogromno okrepitev nemškega dejanja. Naravno je, da se bodo ovire za okrepitev marke povsod odstranile. Odstranile se bodo tudi razlike, ki so odsegale obstojoče glede posameznih vrst mark. V nobenem primeru ne bo ponovno uvedena absolutna svoboda tečajev, toda tudi monetarna unija Evrope se ne bo izvršila, katere posledica bi bila carinska unija. Valutna vprašanja bodo urejena na osnovi kompenzacije same bilance. Sedanj klinični sistem bo služil kot osnova za eventualno boljšanje valutnih razmer. Zaradi posledic sedanjih metod pri bilateralnih gospodarskih izmenjavah in plačilnih načinih se bo delalo na tem, da se izvede multilateralna izmenjava gospodarskih dobrin ter kompenzacija salda raznih držav, tako da bodo razne države lahko med seboj imele normalne gospodarske odnosne potom kliničnih ustavov. S tem v zvezi je popolnoma naravno, da bo odstranjena tudi večina sedanjih težav deviznega prometa.

Funk je nato govoril o bodočem gospodarskem prostoru Evrope ter dodal, da Evropa nima gotovih protzvodov, to pa posebno proizvodov, ki se smatrajo za odveč. Niti najmanj se ne želi, jaz nadaljeval Funk, iz velike Nemčije ustvariti tako avtarkijo, ki bi predstavljala sistem, pa če tudi bi bil popoln, ki bi sam sebi zadostoval. Upoštevala se bo prodaja nemških industrijskih proizvodov po vsem svetu, kakor so se že doslej prodajali. Upoštevalo se bo, da bodo vsi nemški proizvodi na razpolago v zadostnih količinah vsem, potem ko bodo predhodno popolnoma zadovoljene gospodarske potrebe Nemčije. Gospodarska svoboda vsega tega prostora bo zagotovljena tako, da se bo ostvaril gospodarski prostor Velike Nemčije v primerih neugodnih razmer in da ne bo odvisen od samega sebe. To ne bo avtarkija v enem smislu, da bi imenovani prostor zadostoval samemu sebi, temveč bo sloven na takih gospodarskih doktrini, ki bo popolnoma odgovarjala vsem političnim in

zivljenjskim zahtevam izvoza. Ta nemški izvozni potencial bo posebno pomemben po vojni.

Dr. Funk se je bavil tisto v vprašanjem, kakšno dobavo blaga pričakuje Evropa od sovjetske Rusije, Zedinjenih držav. Južne Amerike in Daljnega vzhoda. Rusija, je dejal dr. Funk, bo postala lifierant surovin, istočasno pa bo kljent Nemčije za izdelke. Kar se tiče gospodarskih zvez z Zedinjenimi državami, zavisi to od samih Američanov. Američani žele delati za izvedbo novega svetovnega gospodarstva, in to na staleni način. Toda oni bi morali opustiti svoje umetne metode in s tem željo, da bi bili istočasno največja nacija za kredite in največja izvozniška država na svetu.

Dr. Funk se je nato dotaknil vprašanja zlata v Ameriki, ter je s tem v zvezi dejal:

V bodoče zlato ne bo imelo več pomena valutne osnove v Evropi, ker valutna vrednost ne zavisi od zlatega pokritja, temveč od vrednosti, ki jo denarju daje država. Trgovina z Južno Ameriko in Daljnjim vzhodom, t. j. s prostoroma, s katerima je Nemčija ohranila najboljšo zvezzo, se bo še naprej ugodno razvijala, posebno, ko se napravi konec angleškemu piratstvu. Gospodarske težave na svetu so nastale zaradi metod Versailles ter na osnovi dejstva, da je stala Rusija s svojimi tržišči popolnoma ob strani. V trenutku, ko bo bila mir in red obnovljena na Kitajskem in Daljnem vzhodu, bo mogoče najti tržišča, ki bodo prevzela vse izvozno blago.

Ne verujem, je naglasil Funk, da bi naporji za ustvaritev avtarkije ameriških tržišči imeli uspeh, ker so gospodarske razmere tam take, da ne dovoljujejo, da bi se Amerika v gospodarskem smislu izolirala od ostalih svetov. Zedinjene države morajo opustiti idejo vsiljevanja svojih gospodarskih pogojev Nemčiji ter Evropi. Nam ni potrebno, da bi Severna Amerika posredovala v naši trgovini z Južno Ameriko. Gospodarski odnosi med Nemčijo in Južno Ameriko bodo sonesli na svobodno sklenjeni sporazumih s suverenimi državami, ker te nimajo interesa, da njihovi odnosi z Nemčijo ne bi postali normalni. Nikoli se ne sme pri međunarodni gospodarski izmenjavi pozabiti, da igra kvalitete blaga glavno vlogo. Kar se pa tiče kvalitete nemškega blaga, se nam ni treba brinati niti sedaj, niti v bodočnosti. Z izvedbo stabilnosti tečajev se bo zagotovilo, da bo način plačevanja funkcional na zadovoljiv način, in da bo tečaj izmenjave blaga med posameznimi državami normalno, s tem, da bodo vse evropske države sodelovali na vseh poljih, torej tudi na političnem in gospodarskem. Gospodarska solidarnost bo najboljše zastopala gospodarske interese Evrope v odnosu z drugimi gospodarskimi skupinami sveta. Tej združeni Evropi ne bo treba vec sprejemati političnih v gospodarskih pogojih katerokoli druge skupine.

Funk je nato govoril o bodočem gospodarskem prostoru Evrope ter dodal, da Evropa nima gotovih protzvodov, to pa posebno proizvodov, ki se smatrajo za odveč. Niti najmanj se ne želi, jaz nadaljeval Funk, iz velike Nemčije ustvariti tako avtarkijo, ki bi predstavljala sistem, pa če tudi bi bil popoln, ki bi sam sebi zadostoval. Upoštevala se bo prodaja nemških industrijskih proizvodov po vsem svetu, kakor so se že doslej prodajali. Upoštevalo se bo, da bodo vsi nemški proizvodi na razpolago v zadostnih količinah vsem, potem ko bodo predhodno popolnoma zadovoljene gospodarske potrebe Nemčije. Gospodarska svoboda vsega tega prostora bo zagotovljena tako, da se bo ostvaril gospodarski prostor Velike Nemčije v primerih neugodnih razmer in da ne bo odvisen od samega sebe. To ne bo avtarkija v enem smislu, da bi imenovani prostor zadostoval samemu sebi, temveč bo sloven na takih gospodarskih doktrini, ki bo popolnoma odgovarjala vsem političnim in

znašala moč nemških letalskih skupin, ki so izvrševala napade na angleško brodovje, mestoma do 80 bombnih in bojni letal. Veliko število angleških ladij je bilo zadržanih, dasi navaja londonski radio v svojem večernem poročilu, da nemški napadi niso povzročili nobene škode.

Berlin, 26. julij. AA. (DNB). Nemška letala so dosegla včeraj popoldne v zvezri ponovno pomembne uspehe v Rokavskem prelivu. Po dosegli prisplovi vestih je bil napaden angleški konvoj 23 trgovinskih ladij, ki je bil zelo zavarovan s pomorskih sil in zračnimi silami. Za časa napada je bilo potopljeno 11 trgovinskih ladij s skupno 34.000 tonami, tri druge trgovinske ladje s skupno 12.000 tonami pa so bile zgrane ali pa tako težko poškodovane, da se lahko računa, da so popolnoma izgubljene. Razen tega je bil začaran moderen angleški rušilec, drugi pa težko poškodovan.

Izmed 37 umetnikov le 10 „pridobitnikov“

Kako je ocenila davčna uprava v Ljubljani naše umetnike

Ljubljana, 26. julija
Pred davkarijo sta enaka mesec in umetnik, ki spadata v občestvo davkoplačevalcev. Zato so zdaj razgrajeni na manjši davčni seznamki hkrati za umetnike in mesarje. Vendar s tem ni receno, da so tudi njihovi dohodki enaki.

Mesarjev je v Ljubljani trikrat več kar kar umetnikov in vsi so zavezani plačevanju pribilobne, umetniki pa samo nekateri. Tako je pač na svetu, da mnogo laže prodaja gmočne dobrine, hrano na delu kakor za duha, čeprav še tako povzdujemo kulturne dobrine in se proglasimo za idealiste. Pri nas pogosto govore, da je umetnikov mnogo preveč ter da zato ne morejo živeti od svoje umetnosti. Mnogi nimajo niti ateljejev in pogosto ne celo platina in barv ali mavca za svoje ustvarjanje. Toda naj ne zamerijo umetniki in mesarji, da jih primerjamo med seboj, saj so vse v tem enaki. Da si pošteno služijo kruh. Zakaj bi mesarjevo delo ne bilo častno tako kakor umetnikov? Mesarski poklic sicer ni umetniški, toda pred davkarijo velja več kakor slikarski, kaiti v seznamu 112 ljubljanskih mesarjev ni nobenega, ki bi mu davčna uprava ne prisodila vsaj nekaj dohodka na leto. Načinjava cenitev znača 920 čistega dohodka na leto, kot osebne za pribilobno, načinjava pa 89.600 din. Med temi 112 mesarji pa niso navedene mesne industrije, ki se pečajo z industrijsko predevno mero.

Umetnikov je v seznamu samo 37. Navedeni so tudi tisti, ki ne bodo plačali pribilobne. Celo 27 jih je tako »srčnih«. Ne vemo, po kakšnih kriterijih so ih izbirali, da so nekatere počastili kot pribilobnike in da so pri drugih v rubriki dohodkov samo potegnili črto. Načibr se bo te časti še otrešalo nekaj »obsojenih«. Med umetnikom in umetnikom je nedvomno težje ugotoviti razliko kakor med mesarjem in mesarjem. Težko je reči, da je pribilobnik, on pa ni. Toda na davčni upravi morajo pač poznati kakšno metodo. V seznamu opazimo nekatere imena z ocenitvijo dohodkov. Čeprav vemo, da ti pribilobniki ne morejo zasluziti vsaj nič več kakor nekatere, ki so oproščeni. Načinjava ocenjeni dohodki so celo precej visoki. 56.000 din. Načinjava dohodke so prisodili kiparjem, ki imajo hkrati kamnoško podjetja. Med njimi je tudi moden delen s 5.600 din dohodkov. Eden naših starejših slikarjev ima po tem seznamu 7.000 din dohodkov. Dohodki drugih umet-

Odmevi izpred Dunkerquea

Berlin, 26. julij. (DNB). Po več ko mesecu dini je angleška admiralitetu včeraj suradno objavila, da so nemška letala sredi junija potopila v francoški luki Saint Nazaire zasidrano angleško ladjo »Lancasteria« (16.432 ton). Ob isti priliki je izgubilo življenje 232 vojakov in častnikov angleške ekspedicije armade v Franciji. »Lancasteria« je bila zadržeta od nemških bomb in potopljena, baš ko je vkcavala preostanki angleške kontinentalne armade, da jih prepelje v Francijo. Angleški uradni poročilo navaja, da je bilo med žrtvami tudi več civilnih beguncov, med njimi tudi nekaj žensk in otrok. Gotovo pa je, da izvirajo te žrtve z drugih ladij, ki so se hkrati nahajale v pristanišču.

varovalne zavode ter industrijska in trgovska podjetja, katerim smo postali posebne prošnje za prispevke v ta sklad, in pa one naročnike naših dnevnikov, ki so v njih o prilikah letosnjega protituberkozognega tedna prejeli naše poštne položnice, da blagovljivo vpoštevati naš apel in na naknadni denarnimi prispevki pripomoci k udejstviti našega visokega cilja: *pripraviti vsekmu jetičnemu Slovenscu bolniško postopek*. — *Protituberkozna zveza v Ljubljani*.

*
V dolopnitem že objavljenega poročila o prispevkih občin v »Sklad za zdravljenje jetičnih bolnikov« v višini 1.250 din obvezamo javnost do so prispevale v ta sklad v zadnjem času še tele občine: Grosuplje 1.500 din, Dovje-Mojsstrana 100, Teharje 100, Križe na Gor. 50, St. Jurij pri Grosupljem 600, Maribor 1.000, Radovljica 400, Blagovica 50, St. Vid pri Grobelnem 100, Zagorje ob Savi 100 din in Ljubljana 2.000. Doslej torej skupno 7.250 din. — Od nekaterih občin imamo zagotovila, da bodo v prihodnjem občinskem proračunu za ta njih nakazil oziroma zagotovil. Navedemo se, da ne bo občine v Sloveniji, ki bi prezrla naš apel, in pričakujemo se nadaljnjih nakazil oziroma zagotovil. Navedenim občinam se iskreno zahvaljujemo v načini, da bodo one, ki so prispevale le nizke zneske, poskrbeli za to, da s prihodnjim proračunom nakažejo višje prispevke. — *Protituberkozna zveza v Ljubljani*.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 26. julija: Ana

DANAS NJE PRIREDITVE

Kino Matica: zaprto

Kino Sloga: Gentleman v lomilec

Kino Union: Ples na vulkanu

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Trnkočev ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgo ulica 7.

Ospod sita

Oglas »Stanovanje se odda stranki brez otrok« so postali pri nas že stereotipi. Za njimi se skriva marsikatera tragedija — nameč »stranka z otroki. Vendar s tem ni povedano vse. To bi moral vedeti tisti, ki proglašajo družino za temelj družbe ter opevajo materinstvo. Dovolj je znano, da imajo največ otrok prav tisti stanovanjski nemški, ki stanujejo v najslabših stanovanjih, in ki zelo težko dober stanovanje, ko se morajo seliti. Odkar se je začela evropska vojna, so bile v raznih državah izdane odredbe v začetni družini; tudi pri nas. Najmodajalcji tudi niso mogli več poljubno zviševati najemnine. Če so najemniki ostali dolžni za stanovanje, ker je bil hranilec družine na orožnih vajah, to ni smel biti vzrok odpovedi stanovanja. Vendar so nekatere najemnike pritoževali. Sicer so se pritoževali predvsem najmodajalcji nad začetnimi odredbami in si prizadevali, da bi bile odpravljene legalno, a nekatere med njimi so si skušali pomagati tudi drugače. Najmodajalec lahko odpove stanovanje najemniku, če ga potrebuje zase, ne glede na to, ali je hranilec družine na orožnih vajah ali ne. Tako se je n. pr. zgodilo, da je bilo odpravljeno stanovanje družini Koleziji. Hranilec je bil na orožnih vajah in družini je predlagal precej trda. Vendar so plačevali najemnino vsaj v obrokih. Najmodajalec je moral zahlevati sodno odgovor v navedel je kot vzrok odpovedi, da potrebuje stanovanje zase. V resnicu ga je oddal svojemu sorodstvu in mu ga še celo ponujal. Družina je prejela sodno odgovor in zdaj iščejo novo stanovanje. Ime enega otroka. Na mnogih krajih so jaznivali: Stanovanje odda samo družini brez otrok.

V Ljubljani je baje tudi nekaj izjem: odajajo stanovanja le družinam z otroki. Toda, žal, izjemne tudi v tem primeru potrjujejo pravilo.

Nesreče

Ljubljana, 26. julija.
Leopold Vidovič, 24letni kurjač državne zavodnice iz Ljubljane, je včeraj doma v stanovanju polnil karbidno svetilko za kolo, pa je ravnal precej neprevidno. Sveticu mu je v rokah naenkrat eksplodirala in se je Vidovič hudo opeklo po obrazu in rokah.

Na Cesti dveh cesarjev so nesreče čeprav pogoste, največ zaradi tega, ker se tam igra in skače zmerom veliko otrok iz kolonije. Tudi včeraj se je tamkaj igrala gručna otrok, med katere je s kolesom začivila neka ženska v podrinu gletenega devačevega sinčka Franca Ovna. Otrok se je poškodoval po rokah in glavi ter po nogah.

Zidarski delavec Štefan Škerlj, zaposlen pri tvrdki »Tesan«, je včeraj padel s stavbe in mu si hudo poškodoval hrbitenco. Najbrž ima malomjeno hrbitenco. — 20letni delavec Miha Jovanovič, uslužbenec pri Tinci Groševi na Poljanski cesti, se je peljal včeraj s kolesom v Šiško. Tam mu je na Celovški cesti pridrivel nasproti neki motociklist, ki ga je podrl. Jovanovič se je težje poškodoval na glavni. — Nekaj v mestu se snopi padla s kolesa tudi trgovca Ana Kočutarjeva in si zlomila desno roko.

69letni projekat Jernej Okorn je prišpel včeraj v Domžale, kjer je zvečer zlezel na neki senik, da bi tam prenočil. Ko pa je lezel v senik, je v vrhu padel na tla, kjer je oblezel s polomljenimi rebri. — Delavec Nikola Kostur, zaposlen pri utrjevalnih delih nad Gorenjo vasjo, je padel z vrha na skale in si hudo poškodoval hrbitenco. — Tesarju Bernardu Umeku v Vrhniku je cirkularna odredba prista na desni roki. — V bolnišnicu so spravili tudi 10letno posestnikovo hčerk Marijo Anželjčevu iz Loškega potoka, ki je padla na travnik in udarila z rokami po ostrini kose, ki je obrezala obe dlani.

Vojna na Kitajskem
Cungking, 26. julij. (A.R.). Včeraj je večji odred japonskih bombnih letal izviral napad na Chengtu. Kitajska borbená letala, ki so se dvignila v zrak proti napadalcom, so izmed 36 japonskih letal, ki so bila v napadu, sestreljala 10 aparativ. Od japonskih bomb so bila razdeljena tudi poslopja neke ameriške baptistične dobrodelenne ustanove.

Francoski parnik s 1300

Ivan Slopšak obtožen, da je umoril Antonia Hibernika

Ki so ga dne 21. marca našli zakopanega v zasipnici pri Klečah: Slopšak se zagovarja, da je Hibernika po nesreči ustrelil

Ljubljana, 26. julija

Pred velikim kazenskim senatom se je zjutraj ob pol 9. uri pričela razprava proti odpuščenemu podnaredniku Ivanu Slopšaku, ki je obtožen, da je dne 3. januarja umoril Antonia Hibernika. Z njim so obtoženi še Martin Rotar, Peter Rotar in Ivan Rotar iz Černču, ki so nagovorili Slopšaka tativni vojaški predmetom.

Ivan Slopšak je bil rojen 27. marca 1916 v Clevelandu. Pristojen je v Brežice, zadnje čase je stanoval v Stožicah, s sednijo je imel že opravka in je predkazovan.

Dne 3. januarja letos okrog 10. ure zvezče, pravi obtožnica, ki jo zastopa državni tožilec g. Lendovsek, je Slopšak izvabil Antonia Hibernika pod pretezo, da ima zanj pripravljenih nekaj kilogramov saharina, iz Ljubljane na samoten kraj v Klečah pri Ježici, kjer ga je z ved udarci s topom predmetom po glavi podrl na tla. Hibernikova lobanja je bila hudo poškodovana, zaradi otrpnjenja možgan je Hibernik na mestu umrl. Slopšak pa je žrtve oropal. V Hibernikovih žepih je našel 4800 din in samokres, v denarnici je bilo 70 ali 80 din. Po zverinskem umoru je Slopšak zavlekel truplo žrtve v bližnjo zasipnico, kjer je truplo pokrili z gnojem. Usmrtil je Hibernika torej po zrelem preduarku in izkoristiljubo.

Obtožnica nadaljuje obtožuje Slopšaka, da je v prvi polovici 1. 1938 iz skladisca vojnega erjarja ukradel 31 vojaških pištol, 26 odev, več vreč, brisač, sanitetnih obvez, vate, rjuti in več medicinskih instrumentov ter razno orodje. Dne 7. julija lani pa je napravil lažno vojaško listino, v katero je vpletal oceno v svojo korist.

Martin Rotar, Peter Rotar in Ivan Rotar so obtoženi, da so nagovorili Ivana Slopšaka na tativno vojaških predmetov in mu pomagali pri tativni tako, da je Martin Rotar ponarenil ključev, s katerimi je Slopšak odklenil vojaško skladisce, Ivan in Peter pa sta Slopšaku pomagala spraviti plen na vorno.

Dne 21. marca letos je zjutraj našel Brezgarjev hlapec iz Dravjele Peter Cuderman pod Klečami v zasipnici zakopano truplo neznanega moškega. Sedna komisija je ugotovila, da gre za nezgodnega invalida Antonia Hibernika, ki je zadnje čase stanoval v Rožni dolini. O njem se je vedelo, da se druži s tihotapci saharinom, kokainom in eksportnimi cigartami. Igral je vlogo posredovalca in razpečevalca tihotapskega blaga. Od 3. januarja so Hibernika pogrešali.

Sedna komisija je ugotovila, da je bil Hibernik zverinsko umorjen. Na glavi in na hrbenici je imel smrtnje poškodbe.

Zlcočina je bil hitro osušen Ivan Slopšak, ki se je zadnje čase brez dela klatil po Ljubljani in okolici. Zadrževal se je večkrat tudi v neki hiši v Stožicah, kjer je imel svojo zaročenico, komaj 15-letno domačo hčer. Ugotovili so, da se je Hibernik v zadnjem času družil tudi s Slopšakom. Po aretaciji je po dolgem zanikanju in izgovaranju priznal, da je usmrtil Antonia Hibernika, a le slučajno, češ da sta se ruvala in se je med tem sprožil samokres ter je krogla zadebla Hibernika v glavo. Šele drugi dan je šel pogledati, kaj je z žrtvijo in je šele tedaj dogнал, da je Hibernik mrtev. Odvezel je žrtvi denar, samokres in kolo ter truplo pokopal v zasipnici.

V sodni preiskavi je obtoženo izjavil, da je Hibernika izvabil v Stožice in nato v Kleče, kjer je imel zanj pripravljen zavoj, v katerem pa ni bil pravi saharin, temveč prah in zemlja. Nameraval je žrtvi prodati to zmes za 500 din. V skrivališču pod nekim drevesom v Klečah je imel Slopšak pripravljeno tudi debelo palico, s katero je nameraval Hibernika pretepoti, če bi se Hiberniki protiv izplačati denar za lažni saharin. Obtoženec je priponmil, da se je že o božiču lani sklemil maščevati nad Hibernikom, ker je mislil, da je Hibernik njemu ukradel plašč in kolo.

Hibernik je sprejel ovoj in se naredil, kakor da se hoče odpeljati s kolesom, ne da bi plačal. Tako je nastal prepir, oba sta se spopadla in se kakih 5 minut ruvala. Hibernik je segel v žep, v katerem je imel samokres. Nastala je borba za samokres, ki se je med pretepotom nenadoma sprožil. Oba sta padla na tla od strahu, a Hibernik ni dal nobenega glasu več od sebe. Slopšak je nato zbežal domov, drugo jutro pa je šel pogledati, kaj se je s Hibernikom zgodilo. Tedaj je videl, da je Hibernik mrtev.

Taki zagovor obtoženca Slopšaka pa je ovren po mnugenju zdravniških izvedencev in prič. Zdravniksi so izjavili, da je bil Hibernik umorjen z udarci s topom predme-

tom. Prvotno je Slopšak obremenjeval Rotarjevo, da so umoril Hibernika z zeleno palico, pozneje pa je to obremenjeval preklic. Pri Satlerjevih v Stožicah, kjer se je obtoženec rad zadrževal, so našli poznje kladivo, ki je prej imejo dolg držaj, po krščenem dnevu pa je bil držaj odrezan. Slopšak je priznal, da je držaj odrezal, a se je zagovarjal, da ga je odrezal zaradi tega, ker je bil držaj zlomljen.

Po vsem dokaznem gradivu je sklepali, da je Slopšak z nekim topom predmetom umoril Hibernika, in sicer s kladivom, ki ga je vzel pri Satlerjevih, kajti tudi izvedena sta izjavila, da so bile z veliko verjetnostjo vse poškodbe prizadejane s kladivom. Umoril je Hibernika iz koristljubja, kajti ena izmed prič je izjavila, da je Slopšak Hibernikovo naročil, naj vzame ven denar seboj, ker bosta napravila dober »škeft«. Po umoru je Slopšak razpolagal z večjo vsto denarja in kupoval za svoje znanje in prijatelje. Hibernikov samokres je prodal za 150 din neznancu, Hibernikovo kolo pa za 100 din Ivanu Rotarju. Tudi to, da je žrtve zakopal po umoru v jamo, je dokaz na naplennem zločinu.

Glede tativne vojaških pištol je priznavala Slopšak, da je ukral sam osem pištol. Priznal je tudi, da se je poslužil pri volumnu v skladisču ponarenjih ključev. Priznava, da je njegova vojaška knjižica ponarejena, a trdi, da mu jo je dal neki tovaris iz drugega polka. Tudi ta zagovor obtoženega Slopšaka je docela neverjeten.

Martin Rotar sta po dolgem oklevanju priznala, da sta z avtom odpreljala blago, ki ga je Slopšak ukradel v vojaškem skladisču.

DOPOLDANSKA RAZPRAVA

Velikemu kazenskemu senatu, ki sodi Slopšaku, predseduje s. o. s. g. Fran Kralj. Po službeni dolžnosti zagovariata Slopšaka in Rotarje odvetnika dr. Muc in dr.

Skozi pivovarno ob vročem dnevu

Kako nam kuhajo pivo v Ljubljani v pivovarni „Union“ Okrog 100 gostilničarjev na ogledu pivovarne

Ljubljana, 26. julija

Poletna vročina in pivo sta skoraj neprazdržljiva pojma; čeprav je Slovenija vinska dežela, je vendar tudi pivovarna tradicija pri nas bogata in konzum piva je precej velik vsaj poleti. Pozimi se sicer poraba piva pri nas zelo zmanjša (ne kaže na Češkem in v Nemčiji, kjer značijo to pijačo ceneji tudi pozimi kakor zluzi), a zdi se, da se zadnja leta pivo uveljavlja čedalje bolj tudi v bladnješih mesecih. — Vsekakor je pa pivovarništvo pri nas že dolgo zelo pomembna stroka živilske industrije in prav je, da vsaj do časa do časa opozorimo na to ali ono našo pivovarno ter seznamimo javnost z njenim obratovanjem stvarno s pomočjo števil. — Ob vročem poletnem dnevu se zdi ogled pivovarne še zanimivejši. Zato se je tudi zbral včeraj pri ogledu pivovarne »Union« v Ljubljani okrog 100 gostilničarjev Združenja gostilniških podjetij kamniškega okrožja s svojim predsednikom Cerarjem na čelu. Vodje posameznih oddelkov so jim ljubezno razkazali vse oddelek.

Tej veliki pivovarni lahko zasledujemo nastanek piva od jedmenovega zrna ter vso njegovo pot do kleti v točilnice; pivovarna ima vse oddelke ter si tudi srad privapriva sama. Če vemo, da njen kapaciteta znaša ca. 200.000 hl, pač lahko predvidimo, kako velik obrat je to. Razumljivo je, da kapaciteta takoj velikega obrata ne more biti povsem izrabljena, ker je konzum piva pri nas še vedno mnogo premajhen. Pivovarna pa ima zato vedno lahko dovolj uležanega piva v svojih kleteh, tako da more odjemalcem vselej ustreči z dobrim in zdravim blagom. Pivo mora namreč ležati v kletih najmanj 3 mesece. Unionska pivovarna more imeti v kleteh do 50.000 hl piva.

Ekskurzisti, ki pridejo prvič v tako velik obrat, so zelo presenečeni nad njegovom obsežnostjo, mehanizacijo in organizacijo. Že sladarna sama na sebi je tovarna zase, čeprav je funkcionalno povezana z drugimi pivovarniškimi obrati. Obratuje navadno čez zimo, od oktobra do februarja; to je čas kampanje sladarn, ko predejajo ječmenove nove žetve. Unionska pivo-

varna lahko izdeluje na leto 300 vagonov slada. Ječmen dobiha iz Sreme, Banata in Češkega. Ječmen najprej namakajo v velikih kovinskih kadeh, nakar pride v tako zvano kalinico, velike bobne, ki jih je 20 in ki drži po 3 četrte vagona ječmena. V bobnih ječmenem vzkliku, nakar ga spravijo v zgornjo sušilnico, kjer ga razgrnijo na posebnih mrežastih tleh, ki prupoščajo topili zrak. Ječmen se mora počasi postopno sušiti, da se razvije v njem dober slad, zato da tudi sušijo v dveh sušilnicah. V drugi sušilnici se slad končno razvije ter je pripravljeno za kuhanje piva.

Iz sladarme drži cev v varilnico in tja potisca slad stisnjen zrak. To je torej neke vrste pnevmatična pošta. Varilnica je torej kuhinja piva ali nekakšna alkimična kuhinja, kjer izdelujejo »tekoče zlat«. Kuhanje piva je pa tudi v resnici umetnost, ki je se celo nekaj več kakor zgojni gastronomija. Že o sami varilnici bi lahko napisali obširno reportažo. Prostor se deli v dva dela; ozadje je vzdvišeno. Tam vidimo dve veliki kadi — imenujajo jih pove, pokriti kupolasti, ki le delno štrita iz tal. Tudi v sprednjem delu sta dve podobni ponvi. Imenujajo jih po vrsti njihove uporabe: drozgalna kad, drozgalna pova, precejevalna kad in pivinska ponev. V drozgalno kad pride slad, kjer ga prirede za kuhanje v drozgalni ponvi. Od tam se pretaka v precejevalno kad. Končno steče tekočina v pivinsko ponev, kjer ji primešajo hmelj. Za enokuho ali »varko« potrebujejo okrog 4.500 kg slada. Hmelj pa potrebujejo 60 kg. Na dan lahko skuhajo tri »varke«, tako da znaša dnevna produkcija približno 650 hektolitrov.

Ta tekočina se ni pivo, temveč pivina, ki potem teče v vrelne kadi, kjer se dodaje pivinska kvas. Pril tem procesu se spremeni 65 do 70 odstotkov sladkarja potom vredna v alkohol. Predno pa tekočina steče v vrelne kadi, se mora ohladiti, odnosno prepračiti do dolcene toplotne v hladilniku. V velikih, plitvih pličevinastih posodah se tekočina hlađi nekaj ur, nakar odteče v vrelne kadi v nižje prostore v vrelnico, kjer je že precej hlađeno. Velike pivovarne imajo velike vrelne vrelnice. Tako ima Unionska pivovarna 10 velikih kadi po 310

To je zdramilo Michelino iz mračnih misli. Ona, markizova hči, je prisluškovala za vrat, kakor radovedna služkinja. Nekaj se je uprlo v nji in vzrvanal se je. Zbežala je nazaj v svojo sobo. Tam je še dvakrat poslušala zvonec, potem pa je nekdo potkal na vrata njene sobe. Bil je sluga.

— Gospod markiz naroča gospodični, da bodo dane obedovali z njim trije njegovih prijatelj.

— Kaj?

Malo je manjkalo, da ni vzkliknil:

— V našem žalovanju! — Toda premagala se je, ker ni hotela, da bi sluga slišal iz njenih ust to opozorilo.

Sluga je nadaljeval:

— To so gospodje grof de Prezarches, bivši minister, grof Raymond Varauze, predsednik kasacijskega sodišča in bratranec naše gospodične gospod Amaury de Servon-Tanis.

— Prosite gospoda markiza, naj me opraviči. Recite mu, da se ne počutim dobro in da danes ne morem priti k obedu.

Sluga se je priklonil in odšel.

Kmalu je njima prišel Renaud in svoji hčeri. Ko ga je zaledala, je vstala in mu skočila naproti. Čutil je, kako drhti njegova Michelina, ponosa in samozavestna kakor je bil on sam.

— Dragica moja, kaj ti je?

— Oče moj... če bi vedeli... Hotela sem vam toliko povedati. Čutila sem tako nujno potrebo biti s vami...

— Kaj mi zameriš, da sem prosil Prezarchesse in

Varauza, naj obedujeta z nama? Toda tu gre za politiko, dragi otrok. Ta dva moram imeti v rokah. Pri cigarah se moramo pomeniti o važnih stvareh.

— Kaj pa moj bratranec?

— Amaury? Njega niti ne štejem.

— Saj dobro veste, da lazi za meno.

— Aj, aj!

— Oče moj, nikar ne recite, da želite, da postanem njegova žena.

— Zakaj pa ne?

— Saj vendar veste, da je moje srce že oddano.

— Mlademu Ferneusu. Žali bog!

Senca je legla na markizovo čelo. Potisnil je hčerkino ob sebi in jeli hoditi po sobi. Ceprav je bil napočil zanjo trenutek skrb, je vendar ponosno opazovala tega moža, ki ga je oboževala, spoštovala in ljubila.

Markiz se je ustavil in jo pogledal s svojimi temno modrimi očmi:

— Ne gre za tvojo svatbo in ti mi vendar noče reči, da se bošči samega flitra.

— Flirt! — je vzkliknil dekle in se vzravnalo.

— In minila nista še dva meseca, odkar smo pokopali mojo mater!

Markiz je komaj potlačil svojo nestrpnost.

— Čuj, hčerka, nobene strastne besede. Kaj misliš, da nameravam? Bože moj! Amaury spada k naši rodbini. Prosil se dva dobra prijatelja, da bi prišla pokramljat z menoj, ker imamo na razpolago samo tata trenutek. Če misliš, da sem se s tem pre-

hl. 6 po 240 hl, 10 po 80 hl, 5 po 200 hl, 7 po 100 hl itd. Šele ko tekočina prevre v vrelnih kadeh, jo smemo imenovati pivovarno. Vend proces vretja se vedno ni končan, zato mora pivo zoreti v kleteh 3 meseca. Ekskurzisti se najbolj čudijo ogromnim kletem in sodom odnosno tankom. Pivo leži v leseni sodih, betonskih kadeh, ki drže do 6000 hl, kovinsko emajliranih tankih, ki drže do 330 do 420 hl, v leseni posodah, ki drže posamezne po 25 do 100 hl, vse skupaj pa okrog 50.000 hl. To bi bila že prava poplavna, če bi se toliko pijače različno hkrati. Zdaj, poletne mesece, se je razlije okrog 10.000 hl na mesec.

Fredno je pivo zrelo za konzum, traja celotni proces od ječmena do piva v najmanj 6 mesecih. S tega vidika se mora ocenjevati težave industrije piva.

Brez mehaniziranega obrata v točilnici (kjer natakoj pivo v sode) in v steklenicni (kjer ga točijo v steklenicah), bi ne bilo tako lahko spraviti toliko piva v promet. Tako pa teče pivo tako rekoč po tekočem traku iz kleti v točilnico, kjer polnilni stroji posodajo na vrečo v točilnico, kjer se čuti krivega samog zaradi tega, ker je

Pohorci snujejo lesne zadruge

Za jesen se obeta občutna podražitev drv — Onemogočiti je treba delovanje lesnih špekulantov

Maribor, 25. julija
Ze od nekdaj je bil Pohorcem glavni vir dohodkov in zaslužka gozd. Pohorski svet je na gosto zasajen z gozdovi, bolj malo je njiv v travnikov. Na polju tudi večji kmetje, posebno v višjih legah, pridelajo malokdaj toliko najpotrebnješega, da bi zadoščalo za vse leto. Zato so že zaradi tega in kritja drugih nujnih potreb in dajatev, prisiljeni na prekomerno odpravljati živine in izsekavanje gozdov. Ob pravem sorazmerju cen prodanega lesa in živine na eni, ter onega, kar si mora kmet za dobijeni denar nakupiti na drugi strani, bi gospodarstvo uspevalo še kar povoljno. Vsa povojsna leta, posebno pa še zadnje čase, tako kaže sorazmerja ni, prav nič edino torej, če tudi Pohorci vedno bolj tožijo nad slabimi časi in razmerami. Pripravite se vse kmetije, vso težo današnjih prilik pa najbolj občutijo manjši posestniki, ki so že v prejšnjih kritičnih letih razredili svoje gozdove in nimajo zdaj več kaj sekati. Letosnji, že itak skromni poljski pridelki, kažejo na slabo letino in upravičeno se ljudje bojijo, da bi letos širok Pohorje vladalo veliko pomanjkanje. Temu se pridružuje še bojanje, da zaradi vojnih dogodkov utegne še bolj zastati kupčici z lesom.

Marsikdo bo ob čitanju gornjih vrstic zmajal z glavo, češ, les in drva so se izredno podražila v zadnjem času in s tem dobijo tudi Pohorci za svoje lesno bogastvo lepenje. Vedeti pa je treba, da se je zajedla tudi v našo lesno trgovino že pred mnogimi leti vrsta poklicnih in nepoklicnih prekupevalev-špekulantov, ki se po-

gostu na nepošten način rede na račun producenta in konzumenta. Kdor dobro pozna prilike v kupovanju z lesom, se bo čudil velikanski razlik cen na našem lesnem trgu in onim, kar dobi pohorski kmet za les. Danes, ko se je vse živiljenje, tudi živiljenje Pohorca, podražilo skoraj za polovico, prejemam kmet pogostoto za svoj les in drva komaj četrte cene, po kateri se prodajata les in drva odjemalcem na drobnico. Velika razlika izgine večji del v žepih špekulantov, ki si na ta račun kopijo svoje premoženje.

Te pijkevne drugega imena ne zasužijo, imajo razpredene svoje mreže širok Pohorja in umetno vsako stisko spretno izkoristiti za sebe. Nepoštenim ljudem tvezo najrazličnejše izmišljotine o cenah lesa in drva, o popolnem zastojtu in ko na vsezdajne dosežajo izredno nizko kupno ceno, slikajo sebe še kot velike dobrotnike in prijatelje kmeta. V isto vrsto spadajo tudi mnogi trgovci, ki so s krediti spravili mnoge pohorske gospodarje v popolno gospodarsko odvisnost in brez oziroma ter usmiljenja diktirajo cene. V tem oziru bi morale naše oblasti zaščititi kmeta in prednarediti tudi odjemalcu ter končno stopnil na prste tem brezvestnežem. Ze sedaj napovedujejo, da bodo letošnjo jesen in zimo drva izredno draga, kubik bukovih polen bo veljal najmanj 150 dinarjev. Meščani naj ob takih cenah nikar ne godrjavajo nad Pohorci! Vedeti je treba, da je večina drv, ki bi prišla letos na trg že nekaj let lepo zloženih po pohorskih grapah. Ze pred leti so jih kupili prekupevalci in trgovci za bagatelno ceno (povprečno po

35 do 45 din kubik!) in letos bo najlepša prilika, da jih bodo prodali z več sto odstotnim »zaslužkom«. Vsak izgovor špekulantov z ozirom na riziko, rezijo, mrtev kapital itd. je ob gornjemu sorazmerju odveč. Tudi oni bi moraliti, če so že splošno potreben, vezani na zakonito dovoljen zaslužek, kot je to primer pri vseh realnih trgovcih in trgovskih kupčinah.

Ljudje so nepočuteni in na tej nepočutenosti je zgrajeno vse delovanje prekupevalev in nepoštenih trgovcev. Prav iz teh razlogov je razveseljivo dejstvo, da so gospodarji nekega večjega kraja na Pohorju segli po samopomoči. Ustanovili si bodo po vzoru hmeljarskih — lesno zadrugo, ki bo brez posredovanja stopila v stil z večjimi lesnimi podjetji doma in v tujini. V službo zadruge bodo stopile tudi nekatere žage, zgradili bodo pa tudi nove, ki bodo sodobno urejene in ki bodo predelavale les zadržnikov. Zadrugo bodo vodili ugledni gospodarji. Zadruga bo kupovala les in drva po dnevnih ceni, ga ne bo kupičila zaradi špekulacije, ampak ga bo sproti odprodajala dalje. Zaslužek pri obdelavi lesa bo uporabljen deloma za povečanje obratnega kapitala, deloma pa porazdeljen med zadržnike.

Taka samopomoč je posebno v današnjih časih, ko boj ko kdaj prej dvigajo glave brezvestni špekulant, potrebu. Zeleti je, da bi potrebo iste uvedli čim prej vsi gospodarji, ki imajo gozdove. Podpreti pa bi morale podobne podvige tudi oblasti in s tem enkrat za vselej onemogočiti izmenje naših ljudi, ki je za vse naše gospodarstvo izredno skodljivo. — ob

Mariborske in okoliške novice

— Zaključek uspelega šahovskega turnirja, Predsnočnje je bil zaključen šahovski turnir za prvenstvo najagilnejšega šahovskega kluba v našem mestu, t. j. ŠK »Vidmarje«. Odigralo se je zadnje kolo, ki je prineslo naslednje rezultate: Gerzelj: Lukes jun. 1:0, Kukovec: Pece: Reinsberger 1:0, Marvin: Sonan remis, Čertalč: Seneškič 1:0, Kuster: Skralovnik 1:0. Končno stanje uspelega šahovskega turnirja je naslednje: 1. in 2. Gerzelj in Kukovec, ki imata obo pa 11 točk, 3. место si je pridobil Kuster z 10 točkami, 4. Lukeš sen. z 8, 5. in 6. mesto zasedata Čertalč in Ketiš s 7½ točkami, 7., 8. in 9. mesto pripravijo Pečetu, Marvinci in Sonanu s 6½ točkami, 10. mesto je zasedel Reinsberger s 5½ točkami, 11. Skralovnik s 4½ točkami, 12. Seneškič s 3 točkami, 13. Lukes jun. z 2½ točkami, 14. mesto po Hvalič z 1 točko. Ob zaključku šahovskega turnirja se je tehnični vodja tekmovanja gosp. Reinsberger zahvalil vsem udeležencem turnirja za sodelovanje in disciplino ter izročil igralcem lepe spominske darila.

— O tem in otem. Dirkalni konj »Belenac«, last g. Tscheligiye, je pobegnil iz hleva ter se v Ulici kneza Kocula zaletel v zid. Zaradi težkih poškodb so morali konja zaktaliti. Vreden je bil baje 15.000 din. — Za prosekterja mariborske bolnišnice je imenovan dr. Valentijn Kušar, sedanji asistent patološkega instituta medicinske fakultete v Beogradu. V shrambo gospice Milene Rogličeve Ferkovi ulici 11 je včeraj doslej še neznani zlikovec, ki je ukradel več steklenic komposta in drugih zeloženih dobrin. — Zidarju Janezu Kupčiću iz Dobrave je izginilo iz suknje, ki jo je imel shranjeno na neki novi stavbi v Ljubljanski ulici, denarnica, v kateri je bilo 124 din gotovine. — Na Kralja Petra trgu je neznan tat ukradel s kolesa sedež in oškodoval zasebno Julijano Topolovec s Pobrežja za 150 din. — Pri cerkvenem žegnanju pri Sv. Arehu na Pohorju se je 50letna delavka Veronika Rabičević tako napila, da je občela nezavestna. Tudi njena 9letna hčerkica Alojzija je zaužila toliko alkohola, da je dobila alkoholno zastreljenje. Sedaj so ororžniki Rabičević ovadili državnemu tožilstvu in se bo morala zagovarjati pred sodnikom.

— Modras ga je pičil. 12letni sin kurjaka državnih zelenic Ivan Crepinko, stanoval v Delavskih ulicah 12, je šel na Pohorje nabirat jagode. Na nekem sončnem kraju je našel veliko jagod ter jih začel nabirati. Nenadoma pa je fant začel sklečo bolečino na nogi in na vse glas zakričal. Do njega je namreč prilezel modras ter ga pičil v nogo, ki je kmalu tako zatekla, da so morali fanta prepeljati v mariborsko bolnišnico, kjer so mu zdravnikl resili živiljenje.

— Usoden padec s podstresja. V Janeževskem vrhu pri Sv. Urbanu je bil zaposlen pri posetniku Franču Bračiču 18-letni hlapec Anton Satler. Imel je opravka na podstresju, kjer mu je spodravnito, tako da je nešrečni Satler treščil na tlakovana tla in obležal z razbito lobanj. Bil je pri priči mrtev.

— Beograđani so bili boljši. Včeraj se je na teniških igriščih ISSK Maribora v Ljudskem vrtu končalo dvojnično gostovanje Beograđanskega teniškega kluba, ki je bilo uspešna propaganda za teniški sport. Beograđani so sicer vse igre odločili v svojo korist, vendar so se moral pošteno truditi, da so porazili naše igralce, ki so nudili nasprotniku mestoma odločen odpor. ISSK Maribor je ob prilici gostovanja Beograđanov dokazal, da ima v svoji sredini kader odličnih igračev, ki bodo prav gotovo po smotrenem treningu dosegli še lepe uspehe.

— Nočno lekarstvo službo imata do petka 26. t. m. Albaneževjeva lekarna pri sv. Antonu na Frankopanovi 18, tel. 27-01, ter Königova lekarna pri Mariji pomagaj na Aleksandrovi cesti 1, tel. 21-79.

— Sejomske novice. Na torkov živinski sejem dne 23. t. m. so okoliški kmetje pripravljati 15 konjev, 26 bikov, 140 volov, 371 krav in 23 telet, skupno 575 komadov. Povprečne cene so bile naslednje: debeli voli po 7 do 7.75, poldebeli voli po 6.25 do 7, plimenski voli po 6.75 do 8, biksi za klanje po 5 do 7, klanje krave debele po 6.50 do 7, plimenske krave po 5.50 do 7, kranje klobasice 4 do 4.25, molzne krave po 5 do 8, breje krave po 5 do 7, mlada živi-

>SLOVENSKI NAROD<, petek, 26. julija 1940.

Izlet Sokola Maribor III na mejo Pot je vodila izletnike do Sokolskega doma v Št. Iiju

Maribor, 25. julija

V nedeljo je telovadec članstvo Sokolskega društva Maribor III. Krčevina-Kosaki priredio izlet s tajnim ciljem. Ta izlet je bil zamislen tako, da se bili udeleženci razdeljeni v dve grupe in sicer ko esarji ter pešci. Vsaka skupina je imela svoj določen pot. Vendar pa je bil skupno izletnički isti.

Zbor izletnikov je bil na letnem telovadnišču, kjer sta vodili skupin prejela od društvenega načelnika pismena navodila o poti. V teh navodilih je bilo označeno le, da je pot na raznih kriziščih znamenjana z zastavicami ter da se z avto informacije, kod bo vodila pot, dobre pri nekaterih posestnikih v raznih vseh. Udeleženci so se podali na pot ob 9. uri, držec se točno pismenito navodil. Pot kolesarjev, katerih je bilo 18, je vodila preko Sv. Miklavža, Zg. Dupleka Sv. Barbare, Sv. Marijete in Jarenine v Št. Iiju do Sokolskega doma. Pešci, katerih je bilo 10, pa so se odpeljali z vlakom do Pesnice, od koder so šli pes preko Spodnje Sv. Kungote dalje po vrhovih vinskih goric in Stare gore in od tod proti Št. Iiju, kjer so se natopili pri Sokolskem domu s kolesarji, kateri so kmalu po nujnosti prihodili v vlak.

Prezidieto tega izleta na severno mejo naše domovine je v vsakem pogledu prav dobro uspela, kar je v glavnem zasluga društvenega načelnika br. Heriča, ki se je zadal mnogo truda za celokupno organizacijo in skrbno pripravil pot. Dolžnost pa nam je, da se zahvalimo za zlostolubnost pri sprejemu v Št. Iiju starosti tamomega Sokolskega društva br. Robiču, kar k tudi g. komandirju tamomeje žandarmijske stanice in gostilnicu g. Fišerju. Istotako pa velja zahvala vsem onim posestnikom v raznih vseh, ki so na dan izleta postavili markacijske zastavice in dali izletnikom potrebne informacije.

Grajati pa moramo peščico enih naših telovadcev, ki so pokazali skrajno nediscipliniranost in so namesto da bi se udeležili tega skupnega zleta, šli rare sami na

— Pohorje.

Zeleti bi bilo, da se sličen izlet vrati

meji čim prej zoper ponovi skupino z ne-telovadecim članstvom, ker — menja klic Šokole!

Prezidieto je bil na letnem telovadnišču obmejne sokolske trdnjave v Št. Iiju zbor vseh izletnikov, nakar se im je porazdelilo delo za dopolnilne. Članice so pričele s pripravami za kuho, člani pa so

novi ureditvijo položaja v južnovzhodni Evropi.

Nocjo je odpotoval iz Berlina bolgarski poslanik Draganov. Krenil je na Dunaj, da tam sprejme predsednika vlade dr. Filova in zunanjega ministra Popova.

★

Posveti v Solnogradu

bodo trajali tri dni

Danes sestanek z rumunskimi, jutri z bolgarskimi, v nedeljo s slovaškimi državniki

Berlin 25. julija. p. Kakor vse kaže, se bo nemški zunanj minister Ribbentrop z rumunskimi, bolgarskimi in slovaškimi državniki sestal na svojem posetstvu v Buschlu pri Solnogradu. Po doseganjih dispozicijah se bo jutri razgovarjal z rumunskimi državniki, v soboto z bolgarskimi in v nedeljo z slovaškimi. Verjetno je, da bo razgovorom vsaj deloma prisostvoval tudi Hitler. V Berlinu je bilo nocoj diplomatsko delovanje zelo živahno. Hitler je imel zvečer najdišč sestanek z marsalom Göringom, Ribbentropom in Göbbelsom. Kakor kaže, so se posvetovali o vprašanjih, ki se bodo načela te dni na Solnograškem v zvezi z

novi ureditvijo položaja v južnovzhodni Evropi.

Nocjo je odpotoval iz Berlina bolgarski poslanik Draganov. Krenil je na Dunaj, da tam sprejme predsednika vlade dr. Filova in zunanjega ministra Popova.

★

Poslanik Papen

na poti v Berlin

Sofija, 25. jul. p. Danes ob 13.45 je z letatom prispol v Sofijo nemški poslanik v Ankari Papen. Tri četrte ure kasneje je nadaljeval svoje potovanje v Berlin.

Snovanje novega bloka na Balkanu?

Po rumunskih vesteh bo Ribbentrop predlagal ustavitev madžarsko-rumunsko-bolgarskega bloka, ki naj bi nadomestil Balkansko zvezo

Berlin, 25. jul. br. (Ass. Pr.). Službeno je bilo objavljeno, da je predstavnik Roosevelta danes odredil nove omejitve glede izvoza angleškega ministra za letalske dobave, lorda Beaverbrooka, da bo ameriška letalska industrija odsej dosegavljala vrednost 4000 din za izdelavo perila. Dala je tudi 1000 din na račun za delo. Toda Kotikova je zmanjšala čakala, da bi šivilja, ki se je izdelala za Marijo Klemencičev, prisnela izvozljeno perilo. Minuli so tedni in je Kotikova zavrnila platno vrednost 2500 dinov za izdelavo perila. Na koncu je izdelovala plato vrednost 250 dinov. Med drugim je izdelovala tudi trgovca Ivana Legatova z Meljinske ceste, ki ji je izvabila 900 din gotovine. Staro greško Marijo Simontičev so oddali v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

— Športne novice. V nedeljo 28. t. m. bo gostovala v Mariboru teniška ekipa ATK iz Zagreba, ki bo v tekmovanju za državno klubsko prvenstvo nastopila proti teniški ekipo ISSK Maribora. — V dnevu 15. in 18. avgusta bodo na teženskem dirkalniški konjici dirke, na katerih bosta med drugimi nastopili tudi konjeniška šola iz Zemuna in jahalna šola iz Zagreba, ki bo poslala kompletno čamsko ekipo.

— Žrtve nešreč. V mariborsko splošno bolnišnico je bila sprejeta včeraj cela vrsta ponosrečencev. Ferdinand Juvan, 20letni instalater, stanoval na Ruški cesti, je padel s kolem in se občutno poškodoval na glavu. — 9letni posnetniški sin Gabrijel Serbinčič iz Jadlovnika je padel s senčka in obležal z lomljeno klijučnico. — 39letna Marija Topolac je padla s koses in si zlomila desno nogo. — S koleso je padla tudi 29letna Elizabeta Kranjc iz Pesnice, ki se je pri padcu zlomila levo nogo. — 15letni posnetniški sin Ernest Smojez iz Vukovarskega dola si je pri padcu z voza zlomil levico. — 24letnemu klijučniciarju Alojziju Peršku iz Bresterneki je padla na glavo ter ga težko ranila.

— Eden v Ulstru

London, 25. julij. AA. (Reuter). Vojni minister Anthony Eden je odpotoval z letalom v severno Irsko, da pregleda vojaške ustanove.

Letalske akcije

Berlin, 25. julija. br. (DNB). Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo nocoj naslednje posebno poročilo: